*Motion to Pass*

**Sri M. Y. GHORPADE.**—Madam, I move—

"That the Mysore Re-Enacting Bill, 1973 be passed."

**MADAM SPEAKER.**—The question is—

"That the Mysore Re-Enacting Bill, 1973, be passed.

*The motion was adopted and the Bill was passed.*

## BUDGET ESTIMATES FOR 1973-74

### General discussion (*Debate continued*)

† **ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ** (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಕಳೆದ ದಿನ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ವ್ಯವಸಾಯದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕು ಹಾಗೂ ರೈತನಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದಂಥ ಗೊಬ್ಬರ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದಂಥ ದರದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಿತವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಹಾಗೂ ಇತರೇ ಅನುಸೂಚಿತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರು ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿ ಪರಿಸ್ಕರಣವಾಗಿ ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ತುಂಬಾ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದಂಥ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ದೂರುಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಅವನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆಯೋ ಅದರ ಐದನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ಅಥವಾ ಕಾಲು ಭಾಗ ಹಣವನ್ನು ಅವನ ಕೈಗೆ ಸಾಲ ಬರುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಷ್ಟಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಸತ್ಯದ ಸಂಗತಿ, ಬಹುಶಃ ಇದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ಮೊಬಲಗು ರೈತನಿಗೆ ದೊರೆಯದೆ ಹೋದರೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅದು ಬಳಕೆಯಾಗದೆ ಇದ್ದು, ಅವನ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ರೈತನ ಕಾರ್ಯ ಬರೀ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕುವಂಥಾದ್ದು; ಮಾತ್ರ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನವರೇ ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ ಆದ ಖರ್ಚನ್ನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ವಜಾ ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ ಇಲ್ಲದೆ ಅವನ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಿತವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡದ ಹೊರತು, ಅವರು ಕೊಡುವ ಸಾಲದಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಂತುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕಟ್ಟದೆ ಹೋದರೆ ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹೇರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ಡಿಯ ವಿಷ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ರೈತ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಇರತಕ್ಕ ಹಿಡುವಳಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಗತಿಕನಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಹೆಚ್ಚು. ಇಂಥ ಒಂದೆರಡು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಕೊಡುವ ಬಡ್ಡಿ ದರಕ್ಕೂ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಬಡ್ಡಿ ದರಕ್ಕೂ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ರೈತರ ಮೇಲೆ ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹೇರತಕ್ಕದ್ದು ರೈತನನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ, ತುಳಿಯತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(The Chairman (SMT. SUMATI MADIMAN) in the Chair.)

ಇನ್ನು ಉಚಿತ ನಿವೇಶನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 2 ಲಕ್ಷ ಉಚಿತ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಭೂಹೀನರಿಗೆ, ನಿವೇಶನ ರಹಿತ ಜನಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂ ಹೀನ ರಾದಂಥ ಜನಗಳಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದಿರಿ, ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಾವೇ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭೂಹೀನ ಜನರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ 2 ವರ್ಗದ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಭೂ ಮಾಲೀಕರಾಗಿರುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಭೂಮಾಲೀಕರ ಹತ್ತಿರ ಕೂಲಿಕಾರರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳು. ಆ ಕೂಲಿಗಾರ ಜನ ಭೂರಹಿತ ಜನ. ಭೂಹೀನ ಜನರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಕೊಟ್ಟರಿ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅವರನ್ನು ಕಾಯಂ ಆಗಿ ಕೂಲಿಗಾರರಾಗಿ ಇಡುವ ಈ ಕ್ರಮ ಕುಟಿಲ ತಂತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾ ಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರ ಬಾಳು ಹಸನಾಗಬೇಕು ಅವರು ಎಲ್ಲರಂತೆ ಬಾಳುವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಇಷ್ಟ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ನಿವೇಶನ ಕೊಡಿ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಿ. ನಿವೇಶನ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಭೂಹೀನರಾದಂಥ ಜನರಿಗೆ ಎಂದು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದು ಯಾರ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಇದೆ ನೋಡಿ ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ. ಯಾವ ಭೂಮಾಲೀಕನ ಹತ್ತಿರ ಭೂಹೀನ ರಾದಂಥ ಜನರು ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದಾರೆ ಆ ಭೂಮಾಲೀಕನ ಸ್ವತ್ತು ಆಗಿದೆ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕ ನಿವೇಶನ ಅಥವಾ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದೆಲ್ಲಾ ಆ ಮಾಲೀಕನ ಸ್ವತ್ತು ಆಗುತ್ತದೆ. ಭೂ ಹೀನ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸ್ವತ್ತು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಮಾಡುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಭೂಹೀನ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಕೊಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಿ, ಇಲ್ಲ ದಿದ್ದರೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಿ. ಅನಂತರ 2. 3 ಅಥವಾ 4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಿ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಕಾಯಂ ಆಗಿ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ನಿವೇಶನ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಕಟ್ಟಿದಂಥ ಮನೆ ಪ್ರಭಲವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವತ್ತು ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈಗ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಂಡಾಂತರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಕಳವಳದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆಂದು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವಾಗ ಬಹು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಪಕ್ಷದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಪಕ್ಷದ ಸಭೆಗೆ ಹಾಜರು ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗೆ ಬರುವ ರೂಢಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ತಪ್ಪಬೇಕು. ಅವರು ಪಕ್ಷದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ ಸಂತೋಷ. ಅವರ ಪಕ್ಷ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು. ಪಕ್ಷದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಕೂಡದು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದಿನ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಹೋಗಲಿ ನಮ್ಮ ಆಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಏನೇನು ಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿ. ಆದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕೆಟ್ಟ ಪದ್ಧತಿ ಯನ್ನು ಇನ್ನುಮುಂದಾದರೂ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡು ತಪ್ಪು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೆ ಸಮಿತಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಪ್ಪಿತಪ್ಪಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಅವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇಂಥ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡ ಲಿಕ್ಕೆ ಎಂಥ ಬುದ್ಧಿವಂತನೇ ಇರಲಿ ಅವನಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡದೆ ನೆನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಸೇರಿದ ಜನರಿಗೆ ನಾಮಕರಣಮಾಡಿ ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆ ಯಾವ ಪುರಾವೆ ಇಲ್ಲದ ಜನಗಳನ್ನು ಭೂಮಿ ಹಂಚತಕ್ಕ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಪಕ್ಷದ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹಿತವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರವಲ್ಲವೆಂದು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಓದಿದೆವು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮಂಡಲಿ ರದ್ದುಮಾಡಿ ಆ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಕಳೆದ ವರ್ಷ 8 ತಾಲ್ಲೋಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ಚುನಾವಣೆ ಆದಮೇಲೆ 8 ವರ್ಷಗಳು ಇದ್ದುದ್ದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡಿ ದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದು ಜನಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರ ಶಾಹಿ ಕೂಡಿಸುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನೀತಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ)

ವಿರುದ್ಧವಾದ ಕ್ರಮ. ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಪಿಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನತೆ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋಗಲಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಾಧುವಾದುದು ಅದನ್ನು ಜನತೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಲಿ. ಯಾವುದಾದರೂ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲಿ. ಇದೇ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಜನತೆ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಬೇಕೇ ಅಥವಾ ನಡೆಯಬಾರದೇ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಜನತೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಕಡೆ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಏತಕ್ಕೆ ? ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಂಡಲಿಗಳು ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದವರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಇವೆ ಆ ಪಕ್ಷದ ಅಧೀನವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯದಿಂದ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು ಅನಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲೂ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದೆ ಬರಬಾರದು. ಸಲಹಾ ಮಂಡಲಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಲೋಚನೆ ಇದೆ. ಒಂದು ಸಲಹಾ ಮಂಡಲಿಗಳು ಪುನಃ ಇದೇ ಪಕ್ಷದ ಜನ ಇವರು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವವನ್ನು ನಂಬಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಜನ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ನಮ್ಮಿಂದ ದೂರ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಇದು ಸರಿ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು ಇರುವ ಪ್ರದೇಶ ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸೋಣ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೇ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣರವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಾಗಲಿ ಇವರು ಹೋಗತಕ್ಕ ದಾರಿ ಸರಿಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಂದರೆ ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಸಮಾನಾವಕಾಶ ದೊರೆಯಬೇಕು ; ಆರ್ಥಿಕ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಸಹ ಆಗಬೇಕು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬರುವವರು. ನಮ್ಮದು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶ. ಅವರದು ಮುಂದುವರಿದ ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ರೈತರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಅಂಥ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ, ವ್ಯವಸಾಯದ ಮೂಲಕ ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕು, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಾಗಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವೆಚ್ಚ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬಹುದು ಅಷ್ಟೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚವಾದರೂ ಲಾಭ ಉಳಿಯುವುದಾದರೆ ಏಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ಔದ್ಯೋಗೀಕರಣ ಅಂದ ಮೇಲೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಜನತೆ ಬೇರೆಯವರಂತೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರು ಬಹುತೇಕ ಹೇಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಅಭಾವದ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೆಲವು

ಕಚ್ಚಾ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಿ, ಅದರಿಂದ ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸ್ಟೀಲ್, ಆಲ್ಕೊಹಾಲ್ ಮುಂತಾದುವು. ಇವುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆ, ಯಾವುದು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದೇ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜೀವಂತವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ನೆಪಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇವೆ. ಅಂಥ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಔದ್ಯೋಗೀಕರಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬಡತನ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ (ರಾಮದುರ್ಗ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಐದು ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಡೆದ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹೊತ್ತು ನನಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದಂತ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ನಾನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತ ಈ ಐದು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದತ್ತ ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರದು ಬೇರೆ ಇರಬಹುದು, ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರದು ಬೇರೆ ಇರಬಹುದು, ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಅವರದು ಬೇರೆ ರೀತಿ ಇರಬಹುದು. ಇತರ ಸಮೃದ್ಧಿನಾಡಿನಿಂದ ಬಂದವರ ದೃಷ್ಟಿ ಬೇರೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವೇ ಬೇರೆ. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟಿಲ್ಲದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಇದ್ದಾಗ, ದಿವಸ ಹೇಗೆ ಸಾಗಿಸುವುದು, ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ನಮಗೆ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಎಂದು ಕಾತುರತೆಯಿಂದ ಕಾಯುತ್ತ ಇರುವಾಗ ಈ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಬಂದಿದೆ. ಕೊರತೆ ಬಜೆಟ್, ಆದರೂ ಬರಗಾಲ ನಿವಾರಣೆಗೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಆಗುವಂತೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಬಜೆಟ್ ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಅತೀವ ಸಂತೋಷ ವಾಯಿತು. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅತೀವ ಸಂತೋಷವಾದಾಗ ಮಾತು ಮೌನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣ ನಾನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನುಡಿದಂಥ ಅಂಶಗಳು, ನಮಗೆ ಏನೇನು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಂಥ ಸರ್ವಾಂಗಸುಂದರವಾದ, ಸಮೃದ್ಧಿಯುತವಾದ, ತೆರಿಗೆ ರಹಿತವಾದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಟೀಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಎಂದು ನಾನು ಶ್ರೀ ದೇವೇಗ ಡರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕಾತುರತೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ, ನೋಡು ನೋಡಿಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರ ಬಿಂಬ, ನೋಡು ನೋಡಿಲ್ಲಿ ಲಾಂದ್ರ ಕಂಬ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಜನತೆಗೆ ಲಾಂದ್ರ ಕಂಬವನ್ನೂ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ, ಚಂದ್ರ ಬಿಂಬವನ್ನೂ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಜನತೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಸಮಾಜವಾದ ಸಮಾಜ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ಜನತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನಿಟ್ಟು ನಮ್ಮನ್ನು ಆರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು, ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಎಂಟು ಹತ್ತು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಕೆಲಸ. ಈ ಹತ್ತು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನೇನು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಮೊನ್ನೆ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಬಹುಶಃ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ ಧಾಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ಅವರು ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಏನು ಕೊಟ್ಟರೋ ಅಂಥ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಟ್ಟು ಬೆನ್ನು ಚಪ್ಪರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವಿತ್ತೋ ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯವನ್ನು ಉದಹರಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರಟಾಳು ರುದ್ರಗೌಡ ಎಂಬ ಜಮೀನ್ದಾರ ರಿದ್ದರು. ಆಗ ಬಾಪೂ ರಾವ್ ಎಂಬುವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಹೈನಗಾಗಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಹಸು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅರಟಾಳು ರುದ್ರಗೌಡರು ತಮ್ಮ ಮಿತ್ರರ ಮನೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಹಾಲು ಕೊಡುವ ಒಂದು ಹಸುವನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟರ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅವರ ಮನೆ

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಯಲ್ಲಿ ಹಸುವಿಗೆ ಹಸೀ ಹುಲ್ಲು, ಕಡಲೆ ಬೇಳೆಯ ಹೂರ್ಣ ಮಲಗಲಿಕ್ಕೆ ಕೆಳಕ್ಕೆ ತಾಟು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಹಾಲು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಯಾವತ್ತು ಬಂದ್ ಮಾಡಿತೋ ಆಗ ಕಲೆಕ್ಟರು ಆ ಹಸುವನ್ನು ತಮ್ಮ ಧನ್ಯವಾದಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾಲೀಕನ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಮಾಲೀಕ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ' ಕಟ್ಟಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಟ್ಟು ಹಾಕಿದ. ಹಸು ಹುಲ್ಲು, ಹೂರ್ಣ ಮೇಧ ದನ ಅಂಬಾ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಷುರು ಮಾಡಿತು. ಹಾಗೆ 20 ವರ್ಷದಿಂದ ರಾಜಕೀಯದ ಅನುಭವ ಉಂಡು, ಹಸಿರು ಮೇವು ಮತ್ತು ಹೂರ್ಣ ಉಂಡು ಅನುಭವವಿದ್ದವರು, ಇವರಿಂದ ನಮಗೆ ಏನೂ ಪರಿಣಾಮವಾಗಲಾರದು ಎಂದು ಜನತೆ ಇವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿತು. ಇವರು ಮನೆಗೆ ವಾಪಸು ಬಂದ ಹಸುವಿನಂತೆ ಅಂಬಾ ಎನ್ನುವುದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಏನಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.- ನಿಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಹೂರಣದ ಅನುಭವ ಇದೆ ? ಅವರೂ ಆರು ವರ್ಷವಿದ್ದರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಿಮ್ಮ ಸಹವಾಸ ಸಾಕು ಎಂದು ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು.

ರಾಯಚೂರು, ಬೆಳಗಾಂ ಮುಂತಾದ ಎಂಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲೆದೋರಿದಾಗ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ ಅಂತ ನಾವು ಕಾತುರತೆಯಲ್ಲಿದ್ದೆವು. ಈ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಸುಗ್ಗಿ ಬರುವವರೆಗೆ ಬದುಕಬಹುದು ಎನ್ನುವ ವಿಶ್ವಾಸ ಹುಟ್ಟಿದೆ.

4-30 P.M.

ಈವಾಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಾಯಂ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 8ನೇ ಬರಗಾಲ ಹೋಗಿ 9ನೇ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಟ್ಟು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಬಾಯಂ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಸುಮಾರು 7—8 ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾದರು. ಹಾಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗದವರ ಭವಿಷ್ಯ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕಾಲುವೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮುಗಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲುವೆಯ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅದರ ಒಂದು ಹನಿಯೂ ಕೂಡ ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನೋವಾಗಿರಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಬಲದಂಡೆ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮುಗಿಸಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಭಾಗ್ಯದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಂದಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆ ಸುಮಾರು 75-100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಎಂದೋ ಮುಗಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಅಂದಾಜೂ ಕೂಡ ಆಗಿತ್ತು ಮತ್ತು 1968-69ರಲ್ಲಿ ಏಜೆನ್ಸಿ ಕೂಡ ಫಿಕ್ಸ್ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಯಿತು. ಈಗ ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಜೀವದಾನ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಇದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 13½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೆ ಅವರು ಮೈನರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಇಷ್ಟುವರೆಗೂ ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ಸುಮಾರು 120 ಲಿಫ್ಟ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ. ಇನ್ನೂ 50 ಮೈನರ್ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂಸ್ ಈ ಮಾರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ಆಗುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ 50 ಮೈನರ್ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ನೀಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆಂದೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೆಲಸ ನಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ

ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಹಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸೂಟಿನಲ್ಲಿ ಊರಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅವರ ಅನ್ನದ ಗತಿ ಏನು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಆ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಸೂಟಿ ಕೊಡದೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸ ಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 4 ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳು ಇವೆ. 3 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅವು ಬತ್ತಿಹೋಗಿವೆ. ಅಂಥವು ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಳ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು ವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಅತಿ ಆನಂದವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಬಾವಿಯನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಾವಿಗೂ ಮತ್ತೊಂದು ಬಾವಿಗೂ 600 ಅಡಿ ಅಂತರ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿಯಮ ಹಳೆ ಬಾವಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಈ ಮಳೆ ಅಭಾವದಿಂದ ಆ ಹಳೇ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ನಿಯಮ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಬಾರ ದೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹೊಸ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 1974ರ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳಿಗೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.— ಮಂತ್ರಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇನ್ನು ಈಗ ಹಿಂಗಾರು ಮಳೆ ಹೋಯಿತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದ ಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯಾಪಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಗೂ ಹೋಲುವಂಥ ಬಡವರ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿ ಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಇಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಸಂತೋಷ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ ಎಂದು ಹೇಳು ತ್ತೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಒಂದೇ ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬಹುದಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಇದು ನಮಗೆ ಅಂತಲ್ಲ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ ಅದು ಅವರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಪೇಜಾವರ ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಮೂರು ಸಾವಿರ ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ನೆನೆಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರುಗಳು ಈ ಬರಗಾಲದ ಪೀಡಿನ ಕಡೆಗೆ ಅವರ ಹೃದಯಾಂತಿಕೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅವರ ಅನುಕಂಪವನ್ನೂ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಭಾವನೆ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೇಕಾರರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ನೇಕಾರರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ 55 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಏಳು ನೂಲಿನ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ನೂಲಿನ ಪೂರೈಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಬಟ್ಟೆ ಖರೀದಿ ನಡೆಸುವ 15 ಪರಿಹಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನೂ ಸಹ ತೆರೆಯುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ನೂಲಿನ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ 2—3 ಸಲ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಸ್ಯೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಈ ನೇಕಾರರ ಇಚ್ಛೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಬಿಡಿಸುವಂತಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೇಕಾರರಿಗೆ ವಿವಿಧ ಕೌಂಟ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಉದಾ ಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಮದುರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ನೇಕರರಿಗೆ 40 ಕೌಂಟ್ಸ್ ಇರುವ ನೂಲು

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ 60—80 ಕೌಂಟ್ಸ್ ಇರುವ ನೂಲು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಇಂತಹ ನೂಲನ್ನು ಇಂತಹ ಧಾರಣೆಗೆ ಮಾರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ನೂಲನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದವರು ಆ ನೂಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಘವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಿಗಾವಹಿಸಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ನೂರು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಡೈಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗಲಾದರೂ ಆ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಅವನ ಮೇಲೆ ಕೂತು ನೂಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇಗನೇ ಶುರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ನೂಲನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಬಡ ನೇಕಾರರು ನಮಗೆ ಸುಖವಾದ ಕಾಲ ಬಂತು ಅನ್ನುವ ಆಸೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಜನರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ನನಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ನೇಕಾರರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿದಂಥ ಒಂದು ಶ್ರೇಯಸ್ಸೂ ಕೂಡ ತಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಹಳ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೂ ಈ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದವು ಕಾರಣ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿನಿಂದಲೂ ಇದರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವವರೇ ಇಲ್ಲದೆ ಇಂದು ಕೂಡ ಇದು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಿಪಲ್ಸ್ ಪಾರ್ಟಿಸಿಪೇಷನ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಇಂತಹ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದರೂ ಇದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿ ಉಳಿಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಎಲ್ಲಾ (ಆರ್) ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಇವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರವರನ್ನು 1962ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸ ಪಡೆದು ಬಂದಿರತಕ್ಕವರು, ಇಂತಹವರು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಮುಳುಗುವ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮುಳುಗುವ ದೋಣಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸ ಗಳಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಮುಳುಗುವ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಅರಿಯಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ಮುನಿಸ್ವಾಮಿ (ಮಾಲೂರ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಆಯುವ್ಯಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆಯುವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವುದು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವಾದ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಜೆಗಳ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಹೇಳಿ ಅವರಿಂದ ಮತ ಪಡೆದು ಇಂದು ಅದರ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ, ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆಗಳು ಯಾವರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಯುವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ

ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹಾಗೂ ಉಳಿದ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಕರವಿಲ್ಲದ ಅಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವಾದರೂ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಇಂದು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಅವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಅವರು ಕೂಡ ಕರವಿಲ್ಲದಂತಹ ಅಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿಸಲಾರರು. ಹಾಗೆ ಕರವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಹಿಂದೆ ಇಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಜಯಸಿಂಹರವರಿಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆಗಿನ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ತಹಶೀಲುದಾರಿಗೆ, ಒಂದು ಹೋಬಳಿ ಶೇಕದಾರರಿಗೆ, ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಒಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೆ ಎಂದು ಪೂರ್ತಿ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಏನೋ ? ಕರವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಎಂದೂ ಅಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಿಲ್ಲ, ಹಳೆಯ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಯಾಶಸ್ವಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಐದನೇ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ಆರನೇ ಆರ್ಥಿಕ ಆಯೋಗ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಇದರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪಡೆದು ನಮ್ಮ ಅಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಮತೂಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ''ಇಂದು ಅಕ್ಕಿಯ ಬೆಲೆ ಎರಡು, ಎರಡೂಕಾಲು ಹಾಗೂ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಏರುತ್ತಿದೆ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಇಂತಹ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಸರಕಾರದಲ್ಲೂ ಇತ್ತು ಅದರಂತೆ ಈಗಲೂ ಬೆಲೆಗಳು ಏರುತ್ತಿವೆ, ನಿಜ. ಆದರೆ ಅಕ್ಕಿ ಬೆಲೆ ಒಂದೇ ಏರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಗಳೂ ಏರುತ್ತಿವೆ, ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಹಾಗೇ ನಿಮ್ಮ ಬೆಲೆಯೂ ಏರುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ಮುನಿಸ್ವಾಮಿ.—ಇದರ ವಿಚಾರ ಬೇಡ. ನಾನೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರುವವರೂ ಕೂಡ ಇಂದು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ನೀವು ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಮೆಷಿನರಿ ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಅಂದಿನ ಜನ ಪರದಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನೂ ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ಇಂದು ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿರುವವರು ರೈತರು, ಇವರಿಗೆ ಬರುವ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಕಂದಾಯಕ್ಕೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇದರ ಮೇಲೆ ಭೂಕಂದಾಯದ ಲೆವಿ 30 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಎಲ್ಲ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿರುವವರು ರೈತರೇ ಹೊರತು ಇತರರಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಏನು ಹೊರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಯಾವ ಒಂದು ರೀತಿಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಜನ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸುಖವಾಗಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ಮುನಿಸ್ವಾಮಿ.—ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಇಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಉಳಿಕೆಯಾಗುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಮತಿಗೆಯಾಗಿ ಸರೆಂಡರುಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರು ಪಾಠ ಹೇಳಿ ಕಲಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ನನಗೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನೀವೇನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳ ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಗಳೇನೂ ಏರುತ್ತ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಬೆಲೆಗಳು ಏರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ನಾಲ್ಕನೆ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಉದ್ದವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆಗಳೂ ಕೂಡ ಕುಂಠಿತವಾದುವು. ಆದರೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವರಿಂದಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆವೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ಮುನಿಸ್ವಾಮಿ)

ಈ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಏರುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಧಾನ್ಯದ ಎಲ್ಲ ವಹಿವಾಟನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ. ಕಪ್ಪು ಹಣ ಇರುವವರು ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೇಳಿದ ನಂತರ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಕ್ಕಿಯ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಹಕರೂ ಸಹ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಹೇಗೆಂದರೆ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅಕ್ಕಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಇಡ್ಲಿ, ಅಥವಾ ದೋಸೆಯನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮಧ್ಯಾನದ ಊಟಕ್ಕೆ ಅನ್ನ, ಸಾರು, ಹುಳಿ, ಮಜ್ಜಿಗೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ರಾತ್ರಿಗೂ ಸಹ ಅನ್ನ, ಸಾರು, ಹುಳಿ, ಮಜ್ಜಿಗೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವಲಕ್ಕಿಗೂ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬೆಲೆ ಏರುವುದು ಸಹಜ. ಅಕ್ಕಿಯ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಊಟದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಮ್ಮ ಮಾಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತರಕಾರಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 50 ಪೈಸೆಗೆ ಒಂದು ಕೆ. ಜಿ. ಯಂತೆ ಪುಷ್ಟಿಕರವಾದ ತರಕಾರಿಯನ್ನು ನಾವು ಬೇಕಾದರೆ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಹೆಚ್ಚು ತರಕಾರಿಯನ್ನು ತಿನ್ನುವುದರ ಮೂಲಕ ಅಕ್ಕಿಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಊಟದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯು. ಪಿ. ಯಲ್ಲಿ ಘೇಂಡಾಸಿಂಗ್ ಎಂಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲಿಗಳನ್ನು ತಿಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ಕಲ್ಮಂಕರ್.—ಅವರ ಹೆಸರೇ ಘೇಂಡಾಸಿಂಗ್, ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ಮುನಿಸ್ವಾಮಿ.—ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬೆಲೆಗಳು ಏರುತ್ತಿವೆ. ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ತಕ್ಷಣ ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಆಗ್ರಹಪಡಿಸಿದರು. ತಕ್ಷಣ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಗೋಡೌನ್ ಬೇಕು, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕು, ಹಣ ಬೇಕು, ಆಹಾರವನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲು ಮೆಷಿನರಿ ಬೇಕು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಂತರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ಲಾನ್ ಫೇಲ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದನ್ನೇ ಆಗಲೀ ಸರಿಯಾದ ತಳಹದಿಯಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಾನನಿರೋಧದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಕಾಲಿನ ಹೆಗ್ಗಣಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ಮುನಿಸ್ವಾಮಿ.—ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಎಲ್ಲ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಸಹ ಆ ರೀತಿಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದ ಗತಿಯೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಆಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಬೇಡ ಎಂದು ಜನರು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನೇ ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು. ಇಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆ ಏನು ಎಂಬುದು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಹುಡುಗರೇ ಇಲ್ಲದ ಕಡೆ ಸ್ಕೂಲ್ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಬಿಟ್ಟರು ; ಹುಡುಗರು ಇರುವ ಕಡೆ ಕಟ್ಟಿಸಲಿಲ್ಲ ; ಅವರ ಗುಂಪಿನ ಜನರು ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು, ಬೇರೆ ಕಡೆ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ? ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯ

ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇಂದು ನಾವು ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಹಿಂದಿನವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರಿಂದ ಆದರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ದೇವರ ಕೆಲಸ ಎಂದು ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮೇಲೆ ಕೆತ್ತಿಸಿದ್ದನ್ನು ತೆಗೆಸಿಹಾಕಿದವರೂ ಸಹ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಜನರ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಿಸ್-ಗೈಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅರಸನು ಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯ ತಲೆ ಒಡೆಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರುವವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ನೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರುವ ಜಮೀನುದಾರ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದ್ದರಿಂದ ಆದಾಯವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಸೇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು. ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೂಲಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಾಳೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಇವರು ನಗರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ನಿಗದಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 8 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8—9 ಗಂಟೆಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟ ಹಾಕಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಾಳೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನು ಇರುವವರ ಹತ್ತಿರ ಹೆಚ್ಚು ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ ಮಾಡದೆ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಭಿಕ್ಷ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನೆನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಮತ್ತೆ ಮಾತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಕಾಲು ಮುರಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲ್ಲಾಯ (ಬಂಟವಾಳ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸಿದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಮೊದಲನೇ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅವರ ಹತೋಟಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿರಲಾರದು, ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಬೇಕಾಗಬಹುದು ಎಂದುಕೊಂಡು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಆಕ್ಷೇಪ ಎತ್ತಲಿಲ್ಲವೇ ಹೊರತು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವೇನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ಸ್ವಾಗತವನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಕಾದು ನೋಡೋಣ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಜನರು ಇದ್ದರು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಎರಡನೇ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮುಖ್ಯವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಿಂದ ನಾವು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

5.00 P.M

ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ನ ಇಲ್ಲ, ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ, ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಎತ್ತು ಇಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಅವರ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹಳೆಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಪದ ಫಲ ಎಂದು ಈಗಿನ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಇದು ನಮ್ಮ ಪಾಪದ ಫಲ ಅಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಲೋಪದ ಫಲ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ)

ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಬ್ಬರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಪದ ಫಲದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರೂ ಕೆಲವರು ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಲೇ ಬೇಕು. ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರೂ ಆ ಪಾಪದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈಗ ಈ ಪಾಪವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕ್ಷಾಮ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಲೇಬಲ್ ಹಚ್ಚಿ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಲೋಪಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಚುರುಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಾದ ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಭಾವಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿರ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸರಿಯಾದಂತಹ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರ ಆಯೋಗ ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಪೂರ್ತಿ ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಬಸವಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆದಾಗ ಜನಗಳು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದರು ಎಂದು ಒಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಸಿವಿನ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆ ಜನಗಳ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಒರಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಆ ಜನಗಳ ಕಣ್ಣೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಈ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ 4 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ದಿನನಿತ್ಯ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಅಭಾವವೂ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳು ಜನತೆಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಂಸ್ಥಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವವರ ಹಿಂದೆ ಜನ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಇವರ ಚರಿತ್ರೆ ಗೊತ್ತಿರುವವರು ಇವರ ಹಿಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ಪಾಪದ ಫಲವನ್ನು ಜನತೆ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಇವರ ಹಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಜನತೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಸವ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಯವರು ಹೋದಾಗ ಒಂದು ತಮಾಷೆ ನಡೆಯಿತು. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜಅರಸು ಅವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಹಸ್ತ ನೀಡಿದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರಿಗೂ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರಿಗೂ ಮತ್ತು ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರಿಗೂ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ನಡೆಯಿತು. ಎಂದರೆ ಕೈ ಕುಲುಕಿದರು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನತೆಯನ್ನು ಮರೆತು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗುತ್ತೆದಾರ ವರ್ಗವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಡಜನತೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಡತನಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದಿದೆ. ನೀವು ಅದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಅದು ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜಅರಸ್ ಅವರಿಗೂ ಮತ್ತು ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್ ಅವರಿಗೂ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಆದ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೋದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಪಾಯ ಇದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾ

ಯಿತು ನೋಡಿ. ಒರಿಸ್ಸಾದಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು ನೋಡಿ! ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಸಂಸ್ಥಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಹೋದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು. ನೀವು ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಇದು ಆರಂಭದ ಕಾಲ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಕಷ್ಟ. ನೀವು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇಡಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಜಾರುತ್ತೀರಿ, ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಕಷ್ಟ. ನೀವು ಇಳಿಜಾರು ದಾರಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವುದು ಕಷ್ಟ. ನೀವು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವು ದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲವರು ಹಿಂದೆ ಕಾಲು ಹಿಡಿದು ಜಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಷ್ಟದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ಸುಲಭವಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗೋಣ. ಈಗ 25 ವರ್ಷ ಗಳಿಂದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಯಾವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಹೋಗುವು ದಾದರೆ ನೀವು ಬಹಳ ಕೀಳು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ದಯ ಮಾಡಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈಗ ನಾನು ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಸೀಲಿಂಗ್ 10 ಎಕರೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಬಂದಾಗ 10 ಎಕರೆ ಇದ್ದದ್ದು 18 ಎಕರೆಯಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ; ಇನ್ನೂ ಅದು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಅರ್ಬನ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿಗೆ ಸೀಲಿಂಗ್ ತಂದು ಎರಡು ಲಕ್ಷದ ಮಿತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಸಹ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟರು ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರು. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಅವರು ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಯ ಮಾಲೀಕ ರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಅವರು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾಲಿಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಅವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳಿಂದ ಅಷ್ಟು ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ ; ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತಹ ತಿದ್ದು ಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಬದಲು ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳಿಂದ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟರಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗುವುದಿ ಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹಿಂದಿನದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ಟ್ರೇಡ್ ಇನ್ ಫುಡ್‌ಗ್ರೈನ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಘೋಷಣೆ ಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದಪಕ್ಷದವರು ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಂದರೆ ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರು ಅಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.– Can you prove that ?
ತಾವು ಅಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Sri B.V. KAKKILAYA.—I am going to prove that. Let us discuss it. I have not made allegation against any individual or against any leader. It is a political question.

ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ಟ್ರೇಡ್ ಇನ್ ಫುಡ್‌ಗ್ರೈನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪೂರ್ತಿ ಬೆಂಬಲ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ವಿರೋಧ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳ ಬೇಕು. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ. ಇವತ್ತು ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ಶಕ್ತಿ ಗಳು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೇಟು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

(SRI B. V. KAKKILAYA)

ಇನ್ನು ಬಸ್‌ಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ವಿಚಾರ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡಾಡುವ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಖಾಸಗೀಯವರ ಬಸ್ಸುಗಳು ಪರ್ಮಿಟ್ ಇದ್ದೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದೆಯೋ ಓಡಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಜೆಟ್ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬಜೆಟ್ ಇವೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇರಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರದ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಬಜೆಟನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಉಪೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬುದು ಸಂಶಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ವರಮಾನದಲ್ಲಿ 1950-1951ರಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದಂತಹ ಕಂದಾಯ, ಕಸ್ಟಮ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ 62.6 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಇತ್ತು. ಇವತ್ತು 71—72ರಲ್ಲಿ ಅದು 25.9ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳು 63.2 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದದ್ದು 76.9 ಪರ್‌ಸೆಂಟಿಗೆ ಏರಿದೆ. ನೇರವಾದ ತೆರಿಗೆಗಳು—ಅಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ, ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಯಾರು ಲಾಭ ಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ತೆರಿಗೆಗಳು ಯಾವ ಪರ್‌ಸೆಂಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ಏರಿವೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯು ಏರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ತೆರಿಗೆ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಬಜೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವಂತಹ ಮಾತಲ್ಲ. 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತಾವು ಪಡೆದಂತಹ ಆದಾಯಗಳನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಂತಹ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ಯಾರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಮೊದಲೇ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆ ಮುರಿದು ಹೋದಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಬಡಜನರಿಗೆ ಪೆಟ್ಟಾಗದ ಹಾಗೆ ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು.

ಇವತ್ತು ಬಡಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆ ತಯಾರುಮಾಡುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಡಜನರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈ ಬಿಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಈಗ ಮುಂದುವರಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಜನತೆ ಯಾವುದನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿತ್ತೋ ಆ ಒಂದು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಇನ್ನೂ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ 23.8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲ್ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಬಾಕಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯವರೂ ಸಹ ಇಷ್ಟು ಬಾಕಿ ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. 23.8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ವಸೂಲಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅನೇಕರು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡದೆಯೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೋಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕದ್ದು 23.8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಸೂಲುಮಾಡಿದ್ದೀರಾ, ಏನು ಕ್ರಮ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

[MADAM SPEAKER in the Chair]

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಹೌಸಿಂಗ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹೌಸಿಗ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ $2\frac{1}{2}$ ಲಕ್ಷ ನಿವೇಸನಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆಂದು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಸುಮಾರು 3 ಸಾವಿರ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ, ಆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭ ಜರುಗಿಸಿ ಖಾಲಿ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ

ದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಜಮೀನುಗಳು ಎಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬರೀ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಆ ನಿವೇಶನಗಳ ಲೆವಲ್‌ಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 3 ಸಾವಿರ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಆ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಲೆವಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ? ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುವುದು ಯಾವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಯೋಚನೆಯೂ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಇದೆ. ಬರೀ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇರುವಂಥ ಈ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಮುಖವಾಡವಾಗಿ ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೇ ಹಂಚಿರತಕ್ಕ ನಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸಹೊಸ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಥಿಕವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಆಹಾರ ಅಭಾವದ ಬಗ್ಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಬೆಲೆ ವಿಪರೀತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮ್ಮ ಸುಮ್ಮನೆ 100 ಟನ್, ಸಾವಿರ ಟನ್ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೆಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅರ್ಧ ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಗೆ ಜೀವನಮಾಡಬೇಕು ಉಪ್ಪುಡಿ ಬೀಯಮು ಎಂದು ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅಂತಹ ಅಕ್ಕಿಯೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಟಾಕ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಷಾಪ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಅದು ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸ್ಟಾಕ್ ಮಾಡಿ ಒಳಗಡೆಯೇ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹುಳು ಬಿದ್ದು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಬತ್ತ ಒಂದು ಬೆಳೆ ಪೂರ್ಣ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಸೀಮೆಯೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ನೀವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಿಂದಾಗಲಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಮೂರು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸೀಮೆಯೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಗುರಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದೊಂದು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಂಕ್ ಮುಂದೆ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ, ಡೀಸಲ್ ಆಯಿಲ್ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ, ರೇಷನಿಂಗ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಡೀಸಲ್ ಆಯಿಲ್ ಕೊಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಡೀಸಲ್ ಆಯಿಲ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಗಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸಿಮೆಂಟ್ ವಿಷಯ. ಇದು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಅರ್ಧಂಬರ್ಧವಾಗಿ ನಿಂತಿವೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅರ್ಧಂಬರ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಸಿಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ನಿಂತುಹೋಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಅಲ್ಲಿನ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಸೋರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಎಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆಂಬುದನ್ನು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನು ಬೆಲೆಗಳು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಏರುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದಂಥ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಕೋಳಿವಾಡ್.—(ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಮಂಡಿಸಿದ 1973–74ನೇ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಈ ಆಯವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದ ಕಾಮಧೇನು ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನತೆ ಏನು ಬಯಸುತ್ತದೋ ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಸ್ಪದವಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಕೋಳಿವಾಡ)

ಕಾಮಧೇನು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದೇ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವೆಂದು ವಿರೋಧ ಮಾಡದೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪದೇಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾವು ಟೀಕೆ, ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಈ ಬರಗಾಲವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಾವೂ ನೀವೂ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಈಗಿನ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವರಾದಿಯಾಗಿ ಸಕಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಕೇವಲ ನಾವು ಮಂಡಿಸಿದ ಆಯವ್ಯಯಪತ್ರವನ್ನು ವಿರೋಧಮಾಡದೆ ನಮಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಯವ್ಯಯಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅಂತಹ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಜನತೆಯ ಎದುರುಗಡೆ ಇಟ್ಟು, ಈ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಜನತೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಜನತೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಆಡಳಿತಪಕ್ಷ ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಮಂಡಿಸಿನ ಆಯವ ಪತ್ರವೇ ಒಂದು ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾಯುವವರೆಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ಉಳುವವನಿಗೇ ಹೊಲ, ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ರೀತಿಯಾಗಿಯೇ ಈಗ ಹೊಸಹೊಸದಾಗಿ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ವರ್ಷ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉಳುವವನಿಗೆ ಹೊಲ, ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಈಗ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್‌ನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರುವುದು ಅದಕ್ಕೆ ದ್ಯೋತಕವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಆಸೂಚನೆಗಳನು ಗಮನಿಸಿ ಏನಾದರೂ ಅನುಲವಂಗಳನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನೂ ದೂರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರತರಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವವನು ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀರಾವರಿ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರೀ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೈನರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್, ಟ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ರಿಪೇರಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೇವಲ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಉಳಿದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ನೀರಾವರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಷ್ಟು ತೀವ್ರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗಾಜನೂರು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4ಲಕ್ಷ ಎಕ್ರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವುಂಟು. ಅದೇರೀತಿ ಮದಗ-ಮಾಸೂರು ಕೆರೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ 20 ಎಕ್ರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ನೀರಾವರೀ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

5-30 P.M.

ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಕ್ಕಲುತನದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ತಮ ಬೀಜದ ಥಳಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು

ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಪೆಸ್ಟಿಸೈಡ್ಸ್ ಅಂದರೆ ಬೆಳೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ರೋಗಾದಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ ಔಷಧಿಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೇ ಈ ಬಡವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ದರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮನೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು- ಯಾರು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಯಾರ ಮೂಲಕ ಇವುಗಳನ್ನು ಹಂಚಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಡಬೇಕೆಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳು ; ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ದವಾಖಾನೆಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ದವಾಖಾನೆಯಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಅರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು 20–30 ಬೆಡ್ಡುಗಳಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ದವಾಖಾನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಏಕಮುಖನಾದ ಕಾನೂನಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಕೆಲವರ ಸ್ವತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದು ಕೆಲವು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಕೈಸೇರಿ ಅವರ ಮರ್ಜಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಗ್ರ್ಯಾಂಟಿನಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಪಗಾರ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಅನ್‌ರೆಸ್ಟ್ ಉಂಟಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾವುನೋವುಗಳಾಗಿವೆ. ಇದರಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರದು ತಪ್ಪೋ ಅಥವಾ ಪಾಲಕರದು ತಪ್ಪೋ ಇಲ್ಲವೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳದು ತಪ್ಪೋ ಯಾರದು ತಪ್ಪು ಎಂಬುದನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಅನ್‌ರೆಸ್ಟನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ—ಇಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಇವುಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಮಹತ್ವ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೇನೇ ದೇಶವಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಹೆಚ್ಚುವುದು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೇಕಾರರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬಾ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೂಲು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ—ಕೂಲಿ ದೊರೆಯದೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ 1 . ರಿಲೀಫ್ ಸೆಂಟರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡುವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹತ್ತಿಗಿರಣಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ನೂಲು ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಿರಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಇವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೂಲನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮಿಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗತಕ್ಕ ನೂಲಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 50 ರಷ್ಟನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹತ್ತಿಗಿರಣಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೂ ಸಾಲದೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರ— ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳೇನನ್ನೂ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಇದ್ದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೂ ಒಂದೇರೀತಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಹಾಕಿದಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಕಿದ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿ ಬಡವರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಯಾವ ಸ್ಟ್ರೈಕೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಕರಪ್ಷನ್ ಇದೆ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪಗಾರ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆಯೆಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇವರ ಪಗಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಲಂಚಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಣೀಬೆನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಳವಿನ ಕೇಸುಗಳು ನಡೆದಿದ್ದರೂ ಒಂದೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪತ್ತೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 3–4

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಕೋಳಿವಾಡ್)

ಕಳವು ಕೇಸುಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಆದರೆ ಒಂದೂ ಪತ್ತೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಣೆಬೆನ್ನೂರು ಟೌನಿಗೆ ಒಂದು ರೂರಲ್ ಮತ್ತು ಟೌನ್ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡು ವಿಭಾಗದ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳು—ಇವು ಜನರ ಹಣವನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಕತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂದುಹೋಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಡಿಟ್ ಸೆಲ್ಲನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧಿಸುವಂತೆ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ)—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ 1973–74ರ ಆಯವ್ಯಯಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದ ಇರತಕ್ಕ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಒಂದು ಖೋತಾ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಖೋತಾ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಭರ್ತಿಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಗಾಳಿ ಗೋಪುರಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ನಂತರವೇ ಇಲ್ಲಿ ಇವರು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ, ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿರುವ ಕ್ಷಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಗು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಕೇಳಬರುತ್ತಿದೆ. 3 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಷಾಮವಿದೆ. ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಕ್ಷಾಮವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬಹುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಇರಬಹುದು. ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಕೇವಲ 8 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದೆ. ಉಳಿದ 11 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ತಳೆದಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. 11 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕೂಗಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರದೇ ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಕ್ಷಾಮ ಉದ್ರೇಕವಾಗುವುದು. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಷುರುಮಾಡಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆ, ಗೋಧಿ ಇವುಗಳಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ತರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಜನರಿಗೆ ಆಗಲಾರದು. ಈ ದಿವಸ ಸಕ್ಕರೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂದ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ತಲೆದೋರಿರುವುದು. ಯಾವದರ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ತರಬೇಕಾದರೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ತೆಗೆದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅರ್ಧ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೆಲೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಅದರಂತೆ ಮಾರದಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬಹುದು. ಈಗ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಗೋಧಿಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಬರಲಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ಗೋಧಿ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪೂರ್ತಿ ತೆಗೆದು ಗೊತ್ತಾದ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಪದಾರ್ಥಗಳೂ ತೆರೆದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು.

ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಿಷಯವಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಈ ವರ್ಷ ಅಥವಾ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ 73–74ರ ಒಳಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಪಂಪುಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸಲು ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಹ ಆಗಿದೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಜನರು ತಮ್ಮ ಭಾಗವನ್ನು ಅರ್ಧ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ಣ ಹಣ ಕಟ್ಟಿದ ಹೊರತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪೂರ್ತಿ ಕಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವುದ

ರಿಂದ ಅಂಥ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಕಂತಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ. 50 ಜನರಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಇರುವ ಊರುಗಳಿಗೆ ಬಾವಿ ಕೊಡ ಬಾರದೆಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಸಡಿಲಮಾಡಿ ಎಷ್ಟೇ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರಲಿ, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಆಧಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಈಗಿರುವ ನಿರ್ಬಂಧ ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಹಿಂದಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ವ್ಯವಸಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕಾರಣ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಗೊಬ್ಬರ, ಉಪಕರಣಗಳು, ಔಷಧಿಗಳು ಇವುಗಳ ಬೆಲೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ. ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಸರಕಾರ ಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು, ಜನರು ಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದೆ ಬಾರದಿರುವಾಗ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ನೀಡದಿರುವಾಗ ಸರಕಾರ ಕೊಂಡು ದಾಸ್ತಾನಿಟ್ಟು ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಾಗ ಉಪ ಯೋಗಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೆಲೆ ದೊರೆತು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು ಅವರು ಮುಂದೆ ಬರುವರು. ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಕೂಡ ಇದರಿಂದ ಕಡಮೆಯಾಗ ಬಹುದು. ಕಾರಣ ವ್ಯವಸಾಯ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲ ಎಂದು ಮನಗಂಡು ಜನ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಹುಡುಕಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಮಾಡಬಹುದು, ಅದರಿಂದ ಸುಖವಾಗಿರಬಹುದು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕಷ್ಟ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ದಿನೇದಿನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ವ್ಯವಸಾಯವು ಲಾಭದಾಯಕ ವಾಗುವಂತೆ ಬೆಳೆದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೆಲೆ ಕೊಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು.

ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ಆದರಂತೆ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಲ್ಬಣವಾಗಿ ಭೂತಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಾಬನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿ ಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅದು ತಪ್ಪು, ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದವನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಾದಮೇಲೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕಾಲಮೇಲೆ ತಾನು ನಿಂತು ತನ್ನ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ತಾನೇ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು.

ಈಗ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಕರ್ಯ ದೊರೆಯದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಇಂದು ಬಡವರ ಕಷ್ಟ ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಈಗ 5 ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡ ಬೇಕು. ರೂರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ 250 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳಕೊಟ್ಟು 100 ರೂಪಾಯಿ ಔಷಧಿ ಖರ್ಚು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಡಮೆ ಮಾಡಿರುವ ಸ್ಕೀಂ ಫಲದಾಯಕವಾದುದಲ್ಲ. ಡಾಕ್ಟರು ಕೂಡ ಬಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವೇತನ ಕೊಟ್ಟು ಔಷಧಿ ಒದಗಿಸಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ನಡೆಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಸುಮ್ಮನೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ಹೊರತು ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಇಂಜಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಷನರ್ಸ್ ಅನ್ನು ನಾವು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಜೊತೆಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು, ಏನು ಬೇಕಾದರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಕೇಳತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದಾಗ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರ ಕಷ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ವೈದ್ಯಕೀಯದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣವೇತನ ಕೊಟ್ಟು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ)

ಪೂರ್ತಾ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರವೇ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಪಶುಪಾಲನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು; ಮತ್ತು ಜನಗಳ ಬಡತನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಶು ವೈದ್ಯಶಾಲೆಗಳು ಇರುವುದು ಅತಿ ವಿರಳ. ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ರೋಗ ರುಜಿನಗಳು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಬಂದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಐದು ಮೈಲಿಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ವೆಟರಿನರಿ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಅನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಷರತ್ತು ಇಲ್ಲದೆ ಪಶು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ರೈತನ ಸಂಪತ್ತು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕುರಿಗಳಿಗೆ ವಿಪರೀತ ಖಾಯಿಲೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು ಹಿಂಡಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದರೆ ಒಂದೂ ಉಳಿಯದಂತೆ ಸಾಯುತ್ತಿವೆ. ಯಾವ ವೈದ್ಯನೂ ರೋಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೆಬ್ಬಾಳ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರೀಕ್ಷಾಲಯಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಔಷಧಿ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದೆ, ಕುರಿಗಳು ಸಾಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಇಂಥ ರೋಗ ಎಂದು ಕಂಡ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಪಶು ವೈದ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಐದು ಮೈಲಿಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಪಶುವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ರೈತನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ ; ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಳೆಯ ಕೆರೆಗಳ ಕಡೆಗೂ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ ಸ್ಕೀಂಗೆ ಸರ್ವೇಯಾಗಿದೆ. ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಭಾಷಣಗಳು ಕೇವಲ ಭಾಷಣಗಳಾಗಿ ಉಳಿಯದೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್ (ಸಿಂಧಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಬರಗಾಲದ ವಿಷಯದಿಂದ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅಷ್ಟೊಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಶುಭ ಸೂಚಕವಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಸಮಂಜಸವಾದ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಏನು ಕೇಸ್ ನಡೆದಿದ್ದು ಇದೆ ಅದು ಹಿಂದಿನ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ನಡೆಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ದುರ್ಗಾಕಾಲವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನಗಳೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ, ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದ ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂಥ ಭಯಂಕರವಾದ ಬರಗಾಲ ಕಳೆದ 50 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದು ಮನವರಿಕೆಯಾದ ಬಳಿಕ ಏತಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಬಾರದು, ಇದರಿಂದ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತಾ, ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು, ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಅನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರೆ ಸಾಕು, ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಆಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳಿದರಿ. ಇದು ಬೇರೆ ಪಾರ್ಟಿಯ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದರೂ ಸಹ, ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಇದು ಮುಂಬೈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ದುಷ್ಕಾಳ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದರು. ಆರ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದರೂ, ಇದು ನಾವು ಆರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಂಥ

ಸರ್ಕಾರ, ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ಇಂಥ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನ ಡಿ. ಪಿ. ಧರ್ ಅವರು ಬಂದರು, ಎಲ್ಲಾ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಏಕಮುಖವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅಂದ ಬಳಿಕ ಅದನ್ನು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲುಕ್ಸಾನು ಏನು ಇದೆ? ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರೇ ಇರಲಿ, ಇದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ, ಆ ಏರಿಯಾವನ್ನು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದರೆ, ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ, 1600, ಕಳೆದ 7-8 ತಿಂಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 500 ಮಂದಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಜನ ಎಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ನೀವು ತಡಮಾಡಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಶುರುಮಾಡಿದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಬರಬೇಕು? ಅಲ್ಲಿ ಜನರೇ ಇಲ್ಲ, ನೆರೆ ರಾಜ್ಯ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋದರೋ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಈಗಲಾದರೂ ದಯವಿಟ್ಟು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ, ಅವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಉಪಕಾರ ಬೇಡ್ರಿ, ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ದುಡ್ಡು ಇದೆ, ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ. ಜನತೆಗೆ ದುಡಿದು ಉಪಕಾರ ಮಾಡ್ರಿ. ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ಊಟವಿಲ್ಲದೆ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಸತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಕುಟುಂಬದವರು, ನೇಕಾರರ ಕುಟುಂಬದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಯಾವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಜನರು ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರಲಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ನೇಕಾರರ ಸಮಸ್ಯೆ. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೂಲಿಗಾರರು ಜನರು ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರು, ಸತ್ತಿದ್ದ ದನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದಿದ್ದನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು, 100 ರೂಪಾಯಿ ಬಾಳುವಂಥ ದನಗಳನ್ನು 10 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮುದುಕರು, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳು, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು, ದುಡಿಯಲಾರದೆ ಇರತಕ್ಕವರು ಇದ್ದು ಭರೀ ಒಬ್ಬರೋ ಇಬ್ಬರೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು ಇದ್ದು, ಕೂಲಿಯಿಂದ ಬಂದ ದುಡ್ಡು ಸಾಲದೆ ಉಪವಾಸ ಬೀಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಇದೆ. ಅವರು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಕಂಗಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯೊಳಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲ ಕುಳಿತು ಹಗುರವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಸಾಲದು, ಬಡತನ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ನೀವು ಯಾರಾದರೂ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು, ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಬನ್ನಿರಿ; ದುಷ್ಕಾಲ ಬಂದು ಜನ ಹೇಗೆ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಯೊಳಗೆ ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡುವುದು ಸಮರ್ಪಕವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ಪ್ರೈಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಬಂದಾಗ, ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದರು ಏನೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಪ್ರೈಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಸಿದರು. ತಾವು ಬರುವುದು ತಡ ಮಾಡಿದಿರಿ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ, ಏನು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು 'ಐ ವಿಲ್ ಕನ್‌ಸಿಡರ್ ವೆರಿ ಸಿಂಪ್ಯಥಟಿಕಲಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಡಿ. ಪಿ. ಧರ್ ಅವರು ಇದನ್ನೆ ಹೇಳಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನೀವು ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿ ಇಂತಿಷ್ಟೇ ದಿವಸದೊಳಗೆ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಸಿಂಧಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಭಾಗ ಏನು ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ವೆಲ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಒಂದೇ ಸಲ್ಯೂಷನ್. ಅವರ ಸಲುವಾಗಿ ದವಾಖಾನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರಿ; ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಿಡಿ. ಎಷ್ಟು ಪೋಲೀಸ್ ಫೋರ್ಸ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತೀರಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿವಸ ಸಾವಿರಾರು ಟ್ರಕ್‌ಗಳು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಟ್ರಕ್ ಅನ್ನು ಕಂಪಲ್ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಯಾರು ಹೋಂ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಎಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಹೊಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್)

ಹೇಳಿ, ಲಂಚವನ್ನು ಕಂಪಲ್ಸರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆಯುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದರ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ನೀವು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿರಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಎಂದು ಹೋದರೋ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಲ್ಲಾ ಹೋಯಿತು. ಲಂಚ ಹೊಡೆಯುವುದು, ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಒಂದು ತರಹ ಕಾಫೀ, ಟೀ ಕುಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಧಗಿ ತಾಲ್ಲೂ ನಲ್ಲಿ ಬಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ತೆಗೆಯಿರಿ, ಎಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಬಾವಿ ಇದ್ದರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ತೋಡಿಸಿ ನೀರು ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರಿ. ಮೈನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಜಿಯಾಲಾಜಿ ಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರನ್ನು ಕನ್ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಿ, ಬಿಜಾಪುರ್ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ. ಬಳ್ಳಾರಿ, ಹಾಸನ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಈ ಏನು ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಇವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ತಾತ್ಪೂರ್ತಿಕವಾಗಿ ದುಷ್ಕಾಲ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಂಡಲಿ ಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

6-00 P.M.

ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರಿ. ಶ್ರೀ ಬದರಿನಾರಾಯಣ್‌ರವರು ನಮಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡದೆ ಬಿಡಲಾರರು. ಭೂಮಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿರಿ, ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ತಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡಿ ಲೆವಲಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಂಡಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವಾಗ ತ್ತದೆ. ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್‌ವೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ನೌಕರರು ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸವಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಹಗಲುರಾತ್ರಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಜಾಪುರದ ಸಿಂಧಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೈನರ್‌ಇರಿಗೇಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಮುಗುದಮ್ ಸಾಹೇಬರು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇಲ್ಲ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಒಂದೆರಡು ವೆಲ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಾವಿಗಳು ಇರಬಹುದು. 10-15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೆಲ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಾವಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಮಂಜೂರು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಂಟರ್‌ನಲ್ ಇನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೆಂದು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಣದ ಕೊರತೆ ಬರಬಾರದು. ಹಣದ ಕೊರತೆ ಬಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಪ್ಪುಮಾಡಬಹುದು. ಯಾರಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಕೊಡಿರಿ. ಮುಖಸ್ತುತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ. ದೇವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇರಿಗೇಷನ್ ವೆಲ್‌ಗೆ 2 ಕೋಟಿ 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಕೀಮ್ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಲೋನ್ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಜನತೆಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮುಗಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಪರಿಣಾಮ ಸರಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜು. ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರೈಮರಿಸ್ಕೂಲು ನೋಡಿದರೆ ದುರ್‌ದೈವ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಹುಡುಗರು ಕಾಪಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಯಾರಾದರೂ ಹೆಲ್ಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಾರೆಯೇ? ಪ್ರೈಮರಿ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಎಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ? ಇದನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರಿಂದ ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಸಿ ಎಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಇದೆ, ಎಲ್ಲಿ ದೋಷ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಮರ್ಥರು ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಥ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರೈಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಖಾತೆಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ದುಡ್ಡು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪಾಸ್ ಆದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೇ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ! ಇದನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಆಹಾರ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವು ಕಾಗದದೊಳಗೆ ಇವೆ, ಡೈರಿ ಸ್ಕೀಮ್ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಕೀಮುಗಳು ಕಾಗದದೊಳಗೆ ಇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಸುಂದರವಾದ ಸ್ಪೀಚ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದರೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಜನರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದೇ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅನ್ನದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಿಡಿಸಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ

ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರಗಾಲ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಬರುವುದು ಯಾರಿಗೂ ಭೂಷಣವಲ್ಲ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಆಗಬೇಕು. ವೆಲ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮು ಸಲುವಾಗಿ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರೊಳಗೆ ಸಿಂಧಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಮಂಜೂರು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

MADAM SPEAKER.—The House will adjourn now and meet again tomorrow the 17th March 1973 at 9 a.m.

---

*The House adjourned at Ten Minutes past Six of the Clock to meet again at Nine of the Clock on Saturday the 17th March 1973.*

---